

Nephtys assimilis

Åderkrokgäling

Ringmaskar och planarier, Havsborstmaskar

Klass: Polychaeta (havsborstmaskar), **Ordning:** Phyllodoidea, **Familj:** Nephtyidae (krokgälingar), **Släkte:** *Nephtys*, **Art:** *Nephtys assimilis* - åderkrokgäling Örsted, 1843 **Synonymer:** *Nephtys breogani* Laborde & Viéitez, 1984

Kännetecken

Längd upp till 12 cm och med upp till 117 segment. Svalget har 20-22 rader med 2-5 papiller i varje rad, vilka löper på 1/3 av svalgets längd. Den inre delen av svalget är slät. Svalgets ryggmittpapill längre än övriga främre papiller. Stödjeborstloberna i den främre delen av kroppen är rundade med en otydlig papillartad utväxt på sidan som vetter inåt mot mitten av parapodiet. I segmenten längre bak är de koniska utan utväxt i mitten. Främre buk- och ryggflikar i den främsta delen av kroppen med en lob eller med två otydliga lober, därefter med två tydliga lober, ungefär lika långa som stödjeborstloberna. Bakre ryggflikar med en lob, längre än stödjeborstloberna. Bakre bukflikar med en bred lob som är mycket längre än stödjeborstloberna och har ett tydligt mönster av ådror. Ådermönster saknas i den främre och bakre delen av kroppen. Gälarna böjer utåt, börjar på segment 4 och finns till strax framför slutet av kroppen. Åderkrokgäling har ofta förväxlats med skimmerkrokgäling *Nephtys hombergii*, men den är lätt att känna igen på ådringen i de bakre bukflikarna.

Utbredning och status

Åderkrokgäling finns i svenska vatten i Skagerrak, Kattegatt, Öresund och västra Östersjön. I övrigt förekommer den i nordöstra Atlanten, Medelhavet och Nordsjön samt vid Västafrikas kust.

Arten var troligen förbisedd vid äldre undersökningar. Inga fynd har gjorts under de nationella miljöövervakningsprogrammen från 1970-talet och framåt till idag, men arten lever normalt grundare än vid de lokaler som provtas inom programmen. Under Svenska artprojektets marina inventering 2006-2009 gjordes endast ett fynd av arten, vid Stora Middelgrund i Kattegatt.

Ekologi

Åderkrokgäling lever på sand- och lerbottnar och är vanligast i tidvattensområden. Den förekommer ofta tillsammans med skimmerkrokgäling *Nephtys hombergii* och lillkrokgäling *N. kersivalensis*. Könsmogna individer har påträffats i mars-augusti, i övrigt är artens biologi okänd.

Hot

Arten är sårbar då den har en begränsad förekomst i svenska vatten och här lever på nordgränsen av sitt utbredningsområde.

Åtgärder

I dagsläget är det inte klarlagt hur arten påverkas av trålfiske och miljö-förändringar. Bättre underlag för skattning av status, populationsstorlek och tillväxtkapacitet behövs. Grunda bottnar längs västkusten behöver inventeras närmare.

Övrigt

Namngivning: *Nephtys assimilis* Örsted, 1843. Annulorum Danicorum Conspectus, Fasc. 1: Maricolae: 33, fig. 93, 100.

Etymologi: *assimilis* = lik; *assimilo* (lat.) = jämföra, göra saker lika varandra.

Uttal: [Néftys assímilis]

Litteratur

Hansson, H. G. 2011. Marina sydskanandinaviska "evertebrater". Webb-upplaga.

http://loven.gu.se/digitalAssets/1480/1480031_hansson-2011.pdf

Karlsson, A., Berggren, M., Lundin, K. & Sundin, R. 2014. Svenska artprojektets marina inventering - slutrapport. ArtDatabanken rapporter 16. ArtDatabanken, SLU. Uppsala

Kirkegaard, J.B. 1992 Havbørsteorme. I. Errantia. Danmarks fauna 83: 1-416.

Nygren, A. & Pleijel, F. 2015. Ringmaskar: Havsborstmaskar, Annelida: Polychaeta.

ArtDatabanken, SLU, Uppsala. BILD s.213.

Rainer, S.F. (1989) Redescription of *Nephtys assimilis* and *N. kersivalensis* (Polychaeta: Phyllodocida) and a key to *Nephtys* from Northern Europe. *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom*, 69, 875-889.

Rainer, S.F. (1991) The genus *Nephtys* (Polychaeta: Phyllodocida) of northern Europe: a review of species, including the description of *N. pulchra* sp.n. and a key to the Nephtyidae. *Helgoländer Meeresuntersuchungen*, 45, 65-96.

Ravara, A., Cunha, M. R. & Pleijel, F. 2010. Nephtyidae (Annelida, Polychaeta) from southern Europe. *Zootaxa* 2682: 1-68. BILD Fig.10.

Ørsted, A. 1843. Annulorum danicorum conspectus. Volume Fasc. 1 Maricolae (Quæstio ab universitate Hafniensi ad solvendum proposita et proemio ornata). 1-52. Librariae Wahlianae. Hafniae (Copenhagen).

Marine species identification portal. <http://species-identification.org>.

World register of marine species. 2015. www.marinespecies.org.

Författare

Elin Sigvaldadóttir, Fredrik Pleijel & Arne Nygren 2015 (kännetecken, ekologi, utbredning, bearbetad av Ragnar Hall, ArtDatabanken). Kennet Lundin 2016 (naturvårdsinformation).